

UKA 2013/106.2

24. oktober 2013

Kalistat Lund

UKA13-imit atuutilersumik uranimik aamma aatsitassanik qingornilinnik paaasarnermik attueqqusinnngilluinnarnerup atorunnaarsinnissaannik Inatsisartut akuersissuteqarnissaannik Inatsisartut aalajangiussinissaannut siunnersuut.

(Inuussutissarsiornermut Aatsitassaqaqarnermullu Naalakkersuisoq)

Maannakkut aalajangiigaluttualerpugut siunissami nunatsinni uran-isiortoqarsinnaangussanersoq taamaasillunilu aamma nunarput uran-imik nunanut allanut tunisassiorsinnaasutut inissisimalissanersoq.

Oqallisigisatta imm. 106-ip, oktober-ip qulingani siullermeerneqaqarnaniit maannamut qanoq pisoqarsimava?

Isumaqaqpugut pingaarutillit marluk ersarissumik akissutissarsisimagivut tassaasut:

Naalakkersuisut suniavinnertik sunalu aalajangiivigineqalernersoq nassuerutigisimavaat aappaattullu inuiaqatigiit annertusiartuinnartumik naammagittaalliutigigaat tunulliuinneqarnertik qulaatiinnarlutillu matuminnga aalajangiisoqalernera tupigusuutigalugulu annilaangassutigigaat.

Immikkoortup matuma siullermeerneqaqarnani naalakkersuisuniit arlariinnit arlaleriarluni oqaatigineqartarpoq, nunatsinni uran-isiorsinnaanneq ammaanniarneqanngitsoq taamaallaalli "pissarsiarisuukkatut" uran-ip peertoorneqarsinnaannissaa ammaanniarneqartoroq. Oqaluttarfimmi uangaanniit inimilu issiavinniit toqqaannartumik inuiaqatigiinnut Inatsisartunullu ilaasortanut taama ilisimatitsisarput.

Naalakkersuisut siulittaasuat uran-isiorsinnaanermik ammaassinianginnerariarluni, inuiaqatigiit qimallugit nunamut allamukariarluni nalunaarutigivaa, maannakkut oqallisigisatta immikkoortup matuma aalajangilikatta ammaassivigissagaa, nunatta nunarsuarmi uran-isiortuut annerit tallimat qilillu akornanniilersinnaannera.

Inimi maanngaanniit inuiaqatigiit sooq susoqaraluttuarsinnaanneranik eqqortumik oqarfigineqanngillat naak tamanna siullermeerneqarnerani periarfissaagaluartoq. Nunatsinnut inuiaqatigiinnullu allanngortitsilluinnartussaq pineqartillugu, avatitsinniit isigineqarnitsinnut sunniuteqarujussuuartussaq pineqartillugu sooq nunami allami ataatsimeersuarnermi, aviisiliortutigoortumik inuiaqatigiit sallersaatinneqaratik tamatumingga tusarlerneqarpat?

Kingusinnerusukkut aatsitassaqaqarnermut ataatsimiititaliami apeqquteqartoqarneratigut, Naalakkersuisuniit erseqqissaassutigineqarpoq, uran-isiorfissuanngoratarsinnaasutut taaneqarsimasoq tassaasoroq Kuannersuit.

Naalakkersuisut, oqaluuserisatsinnik matuminnga ilusiliillutillu siunnersuussiortut siullermeerinninnitsinni nassuiaaseqattaarput, aalajangiunneqartussaq tassaasoroq saniatigut "peertuugaqarsinnaannissamut" periarfissiissutaassussaq.

Kisianni kingusinnerusukkut nassuerutigineqarpoq aalajangiunneqartussaq tassaasoq, matumani Naalakkersuisut periarfissinneqassasut, nammineerlutik Inatsisartut apereqqaanngikkaluarlugit uran-isiuinnernut qummut akoqassutsimik killiligaanngitsumik piiasoqarsinnaanneranik akuersissuteqarsinnaalersitsisussaq.

Immikkoortup matuma siullermeerneqarnerani, partiit naalakkersuisooqqataasut tamarmik oqariartuutigivaat, uran-isiornermut akuersaarnatik kisianni saniatigut "peertuukkatut" piiarneqarsinnaannissaa akuersaaritsik. Maannakkut Aatitassaqaqarnermut Ataatsimiititaliami sulisoqareerneratigut, apeqquteqaatinut akissutitigut nassuerutigineqarpoq, aalajangiunneqarniartoq tassaasoq akoqassutsimik qummut killiligaanngitsumik, uran-isiorsinnaannermut akuersissuteqarsinnaannermut periarfissiissussaq.

Manna oqaluttarfik piumasaannarmik tunngaveqanngitsunik oqaluffissaanngimmat, naatsorsuutigaarput partiit, oqaluuserisaq manna siullermeerneqarmat aalajangiusimasaminnik oqaatsigisatik aalajangiusimasimassagaat.

Oqartoqarsinnaanngilarmi uran-isiornissamut akerliunerarlutik uran-illi "peertuukkatut" peerneqarsinnaannera kisiat akuerigitsik, akerlianilli periarfissamik ammaassillutik killeganngitsumik uran-isiorftoqarsinnaanneranik, Naalakkersuisut kisiimiillutik aalajangiiffigisinnaasaannik.

Matumani aalajangiunneqarniartoq partiit naalakkersuisooqqatigiit tamarmiullutik siunniussimaneragaannut akerliulluinnarmat naatsorsuutigaarput immikkoortoq una akerlilerlugu taasissasut, nutaamillu siunnersuussiortitsissasut siunertaminnut naapertuuttumik.

Inuiaammi qinigaat oqarsinnaasariaqanngillat uran-isiuinnissamut akerliunerarlutik kinguninngualu killeqanngitsumik uran-isiortoqarsinnaanneranut periarfissiissummik ammaallutik.

Nunami maanni aalajangersakkat, naalackersuisooqqatigiit siunissami nikerarsinnaasartussat atortagassaattut ilusilersorneqartartariaqarput, ullumikkut aqutsisuussut kisiisa pinnagit.

Maannakkummi naalackersuisuusut oqaraluarpataluunniit uran-isiuinnissaq siunertarinngikkitsik, periarfissaq ammaanniarneqartoq siunissami naalackersuisuussartussanit periarfissiissutigineqarneratuut atornerarataanaavoq, tassalu killiqanngitsumik uran-isiornermut. Tamanna aamma anguniarneqalereersoq malunnarpoq, nunarpummigooq uran-isiorkiit annerit ilaannut inisseratarsinnaangulerpoq.

Siullermeerneqarnerata kingorna ataatsimiititaliamut ingerlanneqarmat, Inuit Ataqtigiit-niit pimoorussilluta sulisimavugut anguniarusussimagaluarlugulu tuaviupilunnani pineqartoq sammineqassasoq, inuiaallu annertunerusumik akuutsillugit siunnerfik sammineqassasoq. Kisianni naalackersuisuutitaqartut amerlanerussuteqarnertik sakkugalugu siullermeerneqarneratut isikkoqartillugu ingerlateqqinniarsimavaat, naak ersersinneqareeraluartoq siunnersuut, Partiit siullermeerinninnerminni siunnerfiannut akerliusumik siunertaqartoq.

Tamanna pillugu Inuit Ataqtigiit-nniit Allanguutissamik siunnersuuteqarpugut ikinnerussuteqarlutalu oqaaseqaasiorluta imaattunik:

Atortussiassanut qingornernik ulorianartunik akulinnut atatillugu akuersaanngilluinnarnissamik politikkeqarnerup atorunnaarsinneqarnissaa pillugu aalajangiisoqartinnagu tikkuussisumik nuna tamakkerlugu inunnik taasititsisoqarnissaanik Naalackersuisut sulissuteqaqqullugit aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Inunnik taasititsisoqartinnagu sioqqutsisumik nalunaarusiat paasissutissallu arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsut toqqammavigalugit nuna tamakkerlugu piffissaqarluarluni paasititsiniaasoqassaaq inuiaqatigiinni qaammarsaanermik oqallinnermillu ingerlatsisoqarnissaa siunertaralugu. Taasititsinerup inernera tamatuma kingorna Inatsisartuni aalajangiivigineqassaaq.

(Inuit Ataqtigiit Demokraatit-Ilu Inatsisartuni ilaasortaataat)

Aatsitassanik raadiup qingornernerinik akulinnik piiaaqqusinngilluinnarnerup atorunnaarsinneqarnissaani akoqassutsimut qaffasinnerpaaffiliisoqarnani aammalu saniatigut

imaluunniit pingaarnertut tunisassiaassanersut apeqqutaatinnagu aatsitassanik uranimik thoriumimilluunniit piaanissaq avammullu tuniniaanissaq pineqarmat maanna ersarilluinnartumik paasinarsivoq. Aamma aatsitassat raadiup qinngornerinik akullit piarneqarnissaannut aatsitassanut qaqutigoortunut akuussanersut piumasaqaataanngilaq. Ilaatigut Inatsisartunit Naalakkersuisunillu aalajangiisussanit ersernerluttumik oqariartuuteqartoqarnera pissutigalugu paatsuinerit taakkorpiaat oqallinnermi eqqartorneqaralarput.

Paatsuinerit taakku allallu pisortatigoortumik oqallinneq sunnerpaat aammalu paatsuunganermik toqqissisimanginnermillu pilersitsillutik. Taamaattumik piiaaqqusinngilluinnarnerup atorunnaarsinneqarnissaa pillugu nuna tamakkerlugu innuttaasunik taasisitsinissamk siunnersuut amerlanerussuteqartunit itigartinneqarmat Inuit Ataqatigiinnit assorsuaq naammagineqanngilaq. Apeqqut taama tunngaviusumik inissisimalluinnartigisog pillugu innuttaasut oqaaseqaateqarnissaannut periarfissiisogartariaqaralarpoq.

Innuttaasunik taasisitsinissaq sioqqullugu partiinut aammalu arlaannaanulluunniit attuumassuteqanngitsumik sammisaq pillugu paasititsiniaasoqassasog Inuit Ataqatigiinnit erseqqissumik kissaatigineqarpoq. Taamatut paasititsiniaanermi oqaatsit tamanit isummerfigineqarsinnaasut paasineqarsinnaasullu aallaavigineqarnissaat pingaaruteqarpoq. Inuit Ataqatigiit assersuutigalugu isumaqarput aalajangiinissamut tunngavigisat pigineqartoq naammangitsog, tassami atortussat ilarpassuit tuluit oqaasii atorlugit allagaammata aammalu oqaatsit teknikimut allaffissornermullu attuumassuteqarlutik. Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut paasititsisarnerminni interneti kisiat toqqammavigaat. Taamaalilluni innuttaasut amerlasuut paasissutissanik pissarsiniarsinnaajunnaarsillugit. Inuit Ataqatigiit erseqqilluinnartumik isumaqarput piiaaqqusinngilluinnarneq annikitsuinnarmik tunngaveqarluni atorunnaarsinneqassasog Inuit Ataqatigiit ersarilluinnartumik isumaqarput.

Aalajangiinissaq manna oqaluttuarisaanermut ikkuttussaavoq siunissatsinnullu ungasissumut avatangiisitigut, peqqinnissakkut, pisuussutit uumaatsunut politikkimut, illersornissamut aammalu aningaasarsiornermut pingaaruteqartussaalluni. Taamaattumik aalajangiiniarneq piffissaqartinnerusariaqaralarpoq. Taamatut aalajangiinissaq taama tuaviussaatisumik sukkatigisumillu ingerlanneqartoq siusinnerusukkut maani pinngitsaanarnikuuvoq.

Inatsisartut siunnersuut ulloq 10. oktober siullermeerpaat. Siullermeerinerup nalaani Inatsisartunut ilaasortat arlallit siunnersuutip kingunerisassai paasisimangikkaat paasineqarpoq. Sapaatip akunnerani kingullermi Aatsitassarsiornermut Naalakkersuisoq nuna tamakkerlugu TV-kkut oqaatigaa urani saniatigut tunisassiarineqartussaag kisimi siunnersuummi pineqartoq. Kukkuneg tamanna sulii allanngortinneqanngilaq. Siullermeerinerup

kingorna ullut 11-iinnaat kingorna Aatsitassanut Ataatsimiititaliaq isumaliutissiisumik tunniussaqqarpoq. Taama nukingertoqartigisoqarnera Naalakkersuisunit naalakkersuisoqatigiinnillu tunngavilersorneqanngilaq. Nassuiaatigineqartutuaq tassaavoq inuit sammisamik suliaqartut nalunaarusiat pigineqartut imarisaannik puiguinginneranni piiaanngilluinnarnissap atorunnaarsinneqarnissaa pingaaruteqartoq (tak. Naalakkersuisut allakkatigut akissutaanni apeqquut 18-imut akissut). Tamanna nukingiussilluni suliarinninnermut tunngavilersuutigissallu annikippallaaqaq.

Aamma urani pillugu danskit-kalaallit nalunaarusiaata teknikikkut nassuiaatigineqarnissaanik Inuit Ataqatigiit kissaataat Naalakkersuisunit itigartinneqarmat tupannarpoq. Danmarkimi Folketingi teknikikkut taama nassuiaaffigineqarsimagaluarpot. Inatsisartunut ilaasortat danskinit qinikkanit ajornerusumik inissinneqarnerat ataqqinninnginnertut Inuit Ataqatigiinnit isigaarput. Tamanna akuerineqarsinnaanngilaq.

Akuersaanngilluinnarnissamik politikkeqarnerup atorunnaarsinneqarnissaa inuiaqatigiit akornanni, aammalumi aalajangiisartut nunallu inuisa akornanni, annertuumik oqallissutaavoq. Oqallinnermi erserpoq atorunnaarsitsinissap kingunissai pillugit aalajangiisartut nunallu inuisa akornanni paatsoornerit nalorninerillu ingerlaartut.

Nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit nalunaarutaanni Imm. 32, stk.2-mi erseqqissumik allassimasoqqarpoq suliniummik sumilluunniit nunaannik nunanillu najugaannik attuisumik isumalluutinilluunniit allanik attuisumik akuersissuteqannginnermi inuiaat pineqartut kiffaanngissuseqartumik, sioqqutsisumik aamma paasinnilluni akuersineq anguniarlugu isumasiorneqaaqqaartassasut. Aalajangerniarnermi ingerlatsineq Naalakkersuisut atussallugu aalajangiussimasaat pisinnaatitaaffimmut tas-sunga naapertuutinnngilaq. Taamaammatt Inuit Ataqatigiit Demokratit suleqatigalugit siunnersuutigaarput tunngaviusumik isumamut aamma tassunga eqqortitsisinnaaqqulluta innuttaasut aalajangerniarnermi peqataatinneqassasut. Taamaattumik aammaarluta maani ataatsimiittarfimmi innuttaasut qinigaat ataasiakkaarlugit ilungersortumik qinnuigissavagut allannguutissatut siunnersuuterput tapersersoqqullugu.

Qaammatip kingulluip ingerlanerani paasissutissarpasut saqqummiussorneqarput Inatsisartunut ilaasortat isummerfiginiagassaat. Paasissutissat tamakku tamarmik inuiaqati-giinnut tamanut anngunneqartariaqaraluarput imarisaannik saqqummiivigineqarnissami-nnut oqallissuteqarnissamullu piffissalernerneqartariaqartunut. Akuersaanngilluinnarnissamik politikkeqarnerup atorunnaarsinneqarnissaa kissaatigineqassappat taava isummerfigisas-sat qanoq inissisimani tamaasa salliutillugit oqallisigineqartariaqarput.

Akuersaanngilluinnarnissamik politikkeqarnermik atorunnaarsitsinerup kingunerissavaa

Kalaallit Nunaat tassaalissamat nuna uranimik nioqqutissiorfiullunilu uranimik avammut tunisassiortoq. Aalajangerneq tamanna oqaluttuarisaaneq eqqarsaatigalugu imaannaanngitsussaq inuiaqatigiinni sorlaqartariaqarpoq inuiaqatigiillu piginnaatitsissummik erseqqissumik tunniussineratigut pilluni.

Aatsitassanut inatsimmi uran pillugu immikkut ittumik aalajangersagaliortoqarnissaa pillugu Inuit Ataqaatigiit tungaannit siunnersuuterput sapaatip akunnerata siuliani sisamangormat Inatsisartuni maani oqaluuseraarput. Siunnersuut partiinit Naalackersuisuutitaqartunit Siumukkunnit, Atassutikkunnit Partiillu Inuikkunnit itigartinneqarpoq.

Uran pillugu nassuiaammi, bind 2-mi, 2008-meersumi taamani Naalackersuisuusut allakkalarput "Uran tassanngaanniillu saniatigut tunisassiat radioaktiviunerat pequtigalugu avatangiisinut atatillugu sakkortuunik malittarisassiortoqartariaqarpoq. "Taamaammat uranimik sammisaqarnermi avatangiisitigut sakkortuumik politikkikkut iluarsinissaq pingaaruteqarluinnarpoq. Kisiannili qanorluunniit sakkortutigisunik piomasagaateqaraluaanniluuniit ajutoornerit pisinnaapput, tamannalu aamma Kalaallit Nunaanni pisinnaasoq eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Matumani navianarneraavoq gassi radon, radium imermit arrortinneqarsinnaasoq aamma pujoralaat radioaktiviuser, anorimit kilometerinik untriitilikkaanik arlalinnik tingitaallutik siammerterneqarsinnaagamik. Kalaallit Nunaanni ajutoorneqassappat qularnanngitsumik pinngortitamut uumasunullu kinguneqartussaavoq, ajutoorneqaraluarpat qanoq annertutiginersoq apeqqutaassalluni." Paasissutissat tamakku ilumoortuupput. 2008-mi Naalackersuisut uran pillugu namminneq saqqummersitaannit nassuiaammit tigusaapput, taamani Siumut naalackersuinikkut siuttuuvog Kim Kielsen aatsitassaqaqarnermut Naalackersuisortaralugu.

Taamaammat tupigusuutigaarput urani atortussiassallu allat qinngornernik ulorianartunik akullit eqqarsaatigalugit aatsitassani inatsimmi piomasagaatit maanna Naalackersuisuusut sukateriffigiumanngimmatigut. Qulassalluni pissutissaqanngilaq. Urani atortussiassallu allat qinngornernik ulorianartunik akullit kuultimut zinkimullu SANILLIUNNEQARSINNAANNGILLAT. Aatsitassarsiornermi suliniutit tamarmik avatangiisinut sunniisarput – aamma uran atortussiassallu allat qinngornernik ulorianartunik akullit piiiaaffiit avatangiisaannut sunniisarput, assartorneqartillutik sunniisarput aammalu atuuffiminni sunniisarlutik. Atomimik nukiliorfinni aamma atorineqartillutik.

Siunnersuutitta oqaluuserineqarnerani partiit Naalackersuisuutitaqartut Siumukkut, Atassutikkut Partiilu Inuit nalunaaraluarput urani atortussiassallu allat qinngornernik ulorianartunik akullit eqqarsaatigalugit suliniummiit suliniummut sukannernerusumik nalimmassaasarniarlutik. Ilumoorpoq Naalackersuisut taamatut iliorsinnaammata.

Kisianni suliniummiit suliniummut malittarisassanik nalimmassaasassagaanni taava paaaffiup eqqaamiui nalornisinnegartalerlutillu avatangiisaat nalorninartorsiorfiusalissapput – tassami assigiinngitsumik nalimmassaasoqartalissappat taava qanoq ilillutik paaaffiup eqqaamiuisa qulakkeersinnaavaat eqqaminnerpiaq uranisiorfiusoq sukannernerpaamik malittarisassiuunneqarnersoq – taamaattoqalissappammi ingerlatseqatigiiffiit aningaasaliisartullu nalorninerup aamma ataaniilissapput. Ingerlatseqatigiiffiit aningaasaliisartullu malittarisassanik erseqqissunik takusaqarumaneruput.

Eqqarsaatigisarialik alla tassaavoq taamatut suliniummiit-suliniummut nalimmassaasarnerup Naalakkersuisut isumaqatiginninniarnerni inissisimanerannik nukilaatsunngortitsisalissammat – tassami ingerlatseqatigiiffiit oqartalerpata “ukorsiinnguinaa, aatsitassami inatsisissinni taama allassimasoqanngilaq” taava Naalakkersuisut sumik niuerniuteqartalissagamik? Suliniummiit suliniummut malittarisassat sukateriffiqineqartalissappata taava pisortat ingerlatsineranni nukilaatsoqarfimmik peqalissaaq anngiortumik iluanaarniapilunnermut qaninnerulersitsisumik. Tamatta Nunatsinni nalunagulu takusareerparput ingerlatseqatigiiffiit ataasiakkaat illoqarfinni ataasiakkaani innuttaasunik politikernillu qanoq sunniinarsinnaasartigisut.

Taamaattoq aatsitassarsiornerup tungaatigut sannginerusumik inatsiseqarnissarput suleqataaffigerusullutigu Inuit Ataqtigiinnit assatsinnik isaassisimagaluarpuqut. Siunnersuuterpulli itigartinneqarpoq, allaammi ataatsimiititaliamut suliarisassanngortikkumaneqanngilaq. Allaanngilaq partiit Naalakkersuisuutitaqartut aalajangersimasut qanorluunniit ikkaluarpat naapigiaassanatik pissaanertilli kisiat atorlugu apeqqut tamanna inernilerneqassasoq. Taamatut iliortoqarmat Nunarput nukilaannerulersinneqarpoq, aatsitassanut inatsiserput nukilaannerulersinneqarpoq kiisalu inuinaat naalakkersueqataanerat nukilaannerulersinneqarluni.

Naapigiaasoqarnissaa anguniarlugu maanna Inuit Ataqtigiit Demokratillu aammaarluta assatsinnik isaasseqatigiippugut. Maanna siunnersuutigaarput qaammarsaanermik arlaallaannulluunniit attuumassuteqanngitsunit ingerlanneqartumik siuleqartumik inunnik taasisitsisoqarnissaa Inatsisartut aalajangiiffigissaagaat.

Ullumi sineriak qiviarutsigu nalunngilarput Naalakkersuisut aalajangiiniarnerat isumaqataaffiginagu illoqarfippaalunni akerliussutsimik takutitsisoqartartoq – tassa soorlu Aasianni, Ilulissani, Kangaatsiami, Qaqortumi, Narsami, Qassiarsummi Nuummilu innuttaasut misigipput Naalakkersuisut aalajangiiniarnerat toqqissimananilu naammaginangitsuusoq. Nalunngilarput nunami maani inuppapassuit sinnerlugit massakkut oqaaseqarluta inuit uranimut angertut, inuit uranimut naaggaartut inuillu urani pillugu nalornisut sinnerlugit, inuit Naalakkersuisut tuaviupiluttumik aalajangiisoqarnissaanik periaaserisaat naammagittaalliuutigalugu ataatsimoortut, oqarluta; innuttaasunik peqataatitsinissaq

ataatsimoorfigitigu, nuna tamakkerlugu inunnik taasisitsisoqarnissaa pillugu aalajangernissaq ataatsimoorfigitigu.

Naalakkersuisooqatigiinni allanngortoqarnerani pisut kingullit pillugit oqaaseqarfigilaarnarpavut. Pisoqarnerata kingorna Partii Inuit nalunaarput ullumikkut uranimi attueqqusinnngilluinnarnerup atorunnaarnissaa pillugu taasinermi taaseqataaniaratik. Partii Inuit oqarput taamannak Naalakkersuisunut naaperiaateqarfigisimallutik. Partii Inuit toqqaannartumik apererusuppavut; ilissinnut Naalakkersuisut qanoq naaperiaappat?

Naalakkersuisut Partii Inuik naalakkersuisooqatigiinnermit peqataaqqusijunnaarnerat, urani pillugu naak nuna tamakkerlugu innuttaasut suaartaraluartut aalajangiinissamik kinguarteqqussuteqarlutik inuttaasunillu taasititseqqusillutik sumik, suminnguamilluunniit naaperiaammik isaassinngillat. Naalakkersuisut isumartik uninngaffigaat, isitik siutitillu matullugit, innuttaasut inatsisartullu mattullugit.

Naalakkersuisut siulittaasuat ippassaq Qanoruumi tusaavarput oqartoq Inatsisartunut ilaasortat qinikkat tamarmik inuttut isumai ataqqillugit. Taamaakkaluartuq partii naalakkersuisooqatigiinnermit anisitani inatsisartunut ilaasortaataata isumaa ataqqinngilaa, namminermit naaperiaateqarani inuk taanna peqquvaa imminut naaperiassasoq, taaseqataanani.

Inuit Ataqqatigiinnit tupigusuppugut. Kaammattuutigeqqikkusupparput inatsisartunut ilaasortanut tamanut, ingammik Partii Inuit ilaasortaataatanut eqqaamaqqullugu tamatta inuttut ataasiakkaarluta inatsisartunut qinigaagatta tamattalu kiffaanngissuseqarpugut qanoq qinersissalluta nammineq toqqassallugu.

Naalakkersuisooqatigiinni partiit marluinnanngortunut ilaasortaataataat aamma taamannak oqarfigerusuppavut; ilissi tamassi inuttut nammineq pisinnaatitaafferaarsi isumarsi toqqammavigalugu taasissallusi. Kattornannguaq taasilerutta immissinnut tusarnaarlularitsi, qamannngavik isumarsi nassaarisiuk, innuttaasunut akisussaaffersi eqqaamasiuk.

Inuit Ataqqatigiinnit naaperiarpatsigit nuna tamakkerlugu taasisitsinissamik siunnersuuteqarluta. Nunaqqaterpassuavut peqatigalugit neriuuteqarpugut naaperiuuterput tamanna ilissinnit tiguneqarluassasoq.

Siunnersuut una oqartussaaqatigiinneq akigalugu Naalakkersuisuniit naammassiniarneqarpoq.

- Ullumikkut nunatsinni inuit pisatsinnut matumunnga isummamikkut aveqqapput.

- Partiini avissaartuuppugut
- Naalackersuisooqqatigiit apeqqummut matumunnga avissarlutik isasoorput

Tamaakkaluartuq susimangitsutut sosoqanngitsutullu isigalugu tuaviuullugu naammassiniarneqapallappoq.

Susoqartoq-una?

Kiikunukua taama annertutigisumik tatisisut? Sooq-una inuiaqatigiit taama isummamikkut avissaaqqatigisut qulaatsiinnarlugit taama iliortoqartoq?

Oqaluttuarisaanitsinni aatsaat taammak annertutigisumik inuiaat ataatsimoorlutik aalassassimapput. Sooq tamanna soqutigineqanngila?

Oqaluttuarisaanitsinni akerliussutsimik takutitsinerit annersarigunagaat ippassaq maanni Nuummi ingerlanneqarpoq, inuiaqatigiit aqutsisuminnut apuukkusutaqarlutik ingerlaaqqatigiipput, kisianni soqutigittaatsuliorfigineqarlutik orninneqanngillat. Naalackersuisut kikkunnut tamanut naalackersuisuupput aamma isumaqatiginngisaminnut ataqqinnittussaagaluarput ingammik naammaginngisaqarlutik oqariartoraluartunut! Sosoqartoq-una? Kikkunukua inuiaqatigiinnit imminnut sallinngortillutik Naalackersuisutsinnik tatiseqqasut?

Naalackersuisutta namminneq takutereerpaat una aalajangerneqalersoq piareersimaffiginngilluinnaritsik aammalu suna pineqarnersoq iternga tikillugu ilisimangikkitsik, tamatumami kinguneranik kukkusunik ilumuunngitsunillu oqaluttarfimmi maanngaanniit arlaleriarlutik oqaaseqartarput: Soorlu Naalackersuisut siulittaasuata oqaatigivaa, naalackersuisut siulertik, 2012-mi uran-isiornissamut akuersissummik tunniussaqaarsimasut. Tamanna ilumuunngilaq.

Aamma Aatsitassaqaarnermut Naalackersuisoq oqarpoq, nunatta nammineq aalajangersinnaagaa EURATOM-mut ilaasortanngorusunnerluni, tamanna ilumuunngilaq. Aamma ilumuunngilaq KNR-mi oqalliffimmi oqarami, imm.106-p qulequtaa "qulequtaanaasoq", taanaasormassaa taasissutigineqartussaq aamma akuerineqaarnermini aalajangiunneqartutuaasussaasoq.

Aamma ileqqorissaarnerunngilaq Inatsisartunut qinersineq nunatta uran-isorfinngornissaannut inuiaat akuersinerattut isiginiarneqarnera.

Naggataatigut oqaatigissavarput, inuiaqatigiit qulaatiinnarneqartutut misigisut amerlaqaat. Taama apeqqummut inuiaqatigiinnut nunatsinnullu sunniuteqartussaatisumut aammalu misigissuseqarfigineqartigisumut periuseqarneq silatusaarnerunngilaq. Matuminnga oqallisitsinnik ammaanarluqut aatsitassarsiulerniarluqut nunatsinnukartussat, nunatsinnut tikilluaqquneqarumaarnissaat killeqassaqaq.

Apeqqummi taama annertutigisumi kikkunnullu tamanut taama attuitigisumi, inuiaat qulaatsiinnarlugit aalajangertoqalernera akuerinngilluinnarparput aamma kukkusoqarsoraarput.

Inuiaqatigiinnut ima kallerriuteqassaagut: Qaquguluunniit periarfissinneqarutta periarfissaq siulleq atorlugu apeqqut uterfiginiarparput. Inuiaqatigiit paasissutissanik naammattunik peqqissaartumik ingerlanneqartumik, ilisimasaqalerpata taasitinneqarumaarput.

Taamaammat maannangaaq tatisimannittut oqarfigissavagut, anguniagarsi suli qularnaqaq!